

Hr Mart Laas
Ore Meedia OÜ

02.02.2024 nr 14-8.6/1609-1

**Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi
projekti AMIF2021-14 „Veebiportaal eesti.life“
toetuse osaline tagasinõudmine**

1. Asjaolud ja menetluse käik

- 1.1 Ore Meedia OÜ (edaspidi ka *toetuse saaja*) taotles toetust Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondist ning 22. detsembril 2021. a sõlmiti Ore Meedia OÜ ja Siseministeeriumi vahel toetusleping nr 14-8.6/1186-1 (edaspidi *toetusleping*) projekti AMIF2021-14 „Veebiportaal eesti.life“ (edaspidi ka *projekt*) rakendamiseks. Toetuslepingu sõlmimisega võttis toetuse saaja kohustuse järgida kõiki toetuslepinguga pandud kohustusi.
- 1.2 Toetuslepingu punkt 1.5 sätestab, et toetuslepingu sõlmimise aluseks on toetuse saaja 16. septembril 2021. a esitatud taotlus, mille kohaselt on projekti eesmärk **luua meediakanal sisserännanutele, mis kajastaks Eesti uudiseid, aitaks sisse elada Eesti kultuuriruumi, selgitaks siinset taustsüsteemi ning aitaks vältida kogukondade vahelisi väärtuskonflikte**. Projekti eesmärgi saavutamiseks on toetuslepingu lisas 1 „Projekti tegevuskava ja tulemused“ määratud järgmised tulemused:
- a) sisserändajad on paremini kursis Eesti uudistega;
  - b) uudiste tähtsus ja tähendus siinses kontekstis on sisserändajatele mõistetavam;
  - c) sisserändajatel on tekkinud parem arusaam Eesti ühiskonnast, kultuurist ja väärtustest;
  - d) kogukondade kaasatuse tunne Eesti ühiskonda on suurenenud.
- 1.3 Siseministeerium (edaspidi ka *vastutav asutus*) kontrollis Ore Meedia OÜ poolt 09.02.2023 esitatud projekti lõpparuannet, analüüsides muuhulgas oodatavate tulemuste juures toodud saavutamise indikaatorite/projekti väljundite (edaspidi *indikaatorid*) täitmist. Vastutav asutus tuvastas, et toetuse saaja ei ole tulemusi olulises osas saavutanud, mistõttu ei saa projekti eesmärki lugeda täidetuks. Tuvastatud mittevastavuste kohta edastas Siseministeerium 29.10.2023 Ore Meedia OÜ-le kirja nr 14-8.6/1574-1 „Arvamuse ja vastuväidete ärakuulamine“ (edaspidi *ärakuulamiskiri*), millega andis toetuse saajale tulenevalt haldusmenetluse seaduse § 40 lõikest 1 võimaluse esitada tuvastatud puuduste kohta kirjalik arvamus ja vastuväited. Toetuse saaja vastas Siseministeeriumile kirjaga, mis registreeriti 13.11.2023 Siseministeeriumi dokumendihaldussüsteemis numbriga 14-8.6/1574-2.
- 1.4 Toetuse saaja tegi ärakuulamiskirjale 13.11.2023 saadetud vastuses ettepaneku toetust mitte tagasi nõuda ning tõi välja oma arvamuse ja vastuväited, mille sisu on kokkuvõtlikult järgmine:

- a) Toetuse saaja hinnangul saab 17-st indikaatorist mittetäidetuks lugeda neli: ei avaldatud vähemalt 20 postitust sotsiaalmeedias kuus, ei loonud vähemalt 12 Eesti inimeste ja ühiskonna iseärasusi käsitlevat lühivideot- ja artiklit aastas, ei avaldatud vähemalt kuus artiklit aastas, mille autoriteks on sisserrändajad ning ei kasvatanud küllastajate arvu iga kuu 20%. Kahe indikaatori – sisserrändajate hinnangul on uudiste kättesaadavus paranenud ning uudiste mõistetavus paranenud – täitmist loeb toetuse saaja vaieldavaks, kuid samas mõönab, et nende täitmine oleks eeldanud sihtrühma laiemat küsitlust.
- b) Toetuse saaja väitel kohtuti sihtrühma esindajatega korduvalt juba kevadel 2022, et selgitada ellu kutsutud eesti.life projekti eesmärke ja tegevusi ning saada infot nende ootuste kohta.
- c) Toetuse saaja viitas, et on Siseministeeriumile esitanud nimekirja kogu veebisaidi sisust, milles oli täpselt näha nii artiklite arv, tüüp ja viide. Iga artikli eest on tasutud arvete alusel ning abikõlblikkuse perioodi jooksul.
- d) Toetuse saaja väitel jäi osa planeeritud tegevustest tegemata, kuna toetuslepingu sõlmimine viibis, projekti vahearuanne menetleti liiga kaua ning vahemakset ei kantud üle täies mahus. Lisaks mõjutas projekti rakendamist negatiivselt Vene-Ukraina sõda.

1.5 Ühtlasi esitas toetuse saaja 19.11.2023 Siseministeeriumile täiendava tõendusmaterjali sihtrühmaga toimunud kohtumiste kohta, millega saab toimunuks lugeda vaid 2022. aasta novembris ja detsembris aset leidnud sündmused. Lisaks esitas toetuse saaja 04.12.2023 Omdia OÜ arve nr 2852 maksekorralduse, millega loetakse abikõlblikuks ära kuulumiskirjas abikõlbmatuna toodud arve maksumus.

1.6 Võttes arvesse toetuslepingu lisa 1 „Projekti tegevuskava ja tulemused“ kindlaks määratud oodatavaid tulemusi koos indikaatoritega ning kontrollitegevuse käigus selgunud asjaolusid ning võtnud arvesse toetuse saaja poolt esitatud selgitusi, tuvastas Siseministeerium järgmised rikkumised:

1.6.1 Tulemus „Sisserrändajad on paremini kursis Eesti uudistega“ on olulises osas saavutamata.

Tulemuse „Sisserrändajad on paremini kursis Eesti uudistega“ indikaatorid on järgmised:

- ilmub vähemalt 60 originaalset uudislugu kuus;
- avaldatakse vähemalt 20 postitust sotsiaalmeedias kuus;
- meediakanali küllastajate arv kasvab vähemalt 20% kuus;
- sisserrändajad moodustavad suure osa meediakanali küllastajate arvust;
- toimub vähemalt 4 arutelu aastas sisserrändajate organisatsioonide esindajaga;
- sisserrändajate hinnangul on uudiste kättesaadavus paranenud.

Siseministeerium palus 10.03.2023 toetuse saajale saadetud kirjas nr 14-8.6/1461-3 täpsustada veebiportaalis eesti.life (edaspidi ka *veebiportaal*) avaldatud uudislugude arvu ning esitada veebiportaali unikaalsete küllastuste statistika. Lisaks palus vastutav asutus esitada tõendusmaterjali kõigi sihtrühmaga toimunud kohtumiste kohta. Toetuse saajalt oodati ka täiendavat selgitust, miks puudub info selle kohta, kui palju veebiportaali küllastajatest kuulub sihtrühma esindajate hulka.

Toetuse saaja esitas 31.03.2023 teemade kaupa süstematiseerimata nimekirja veebiportaalis avaldatud sisust, portaali 2022. a novembrikuu unikaalsete küllastuste

statistika ning põhjendas sissereändajate osakaalu meediakanali külastajate hulgas välja toomata jätmist projekti vahemakse puudumisega. Toetuse saaja ei esitanud sissereändajate organisatsioonide esindajaga toimunud kohtumiste kohta täiendavat tõendusmaterjali.

Vastutav asutus saatis 10.08.2023 kirjaga nr 14-8.6/1461-8 täiendava päringu, küsides muu hulgas sihtrühmaga toimunud kohtumiste tõendusmaterjali. Toetuse saaja taotles vastamise tähtaja pikendamist kuni 23.08.2023, kuid selleks kuupäevaks vastust ei laekunud. Vastutav asutus saatis 25.08.2023 kirja, kus palus vastused saata sama päeva lõpuks. Toetuse saaja kirjutas 25.08.2023, et projekti eest vastutav isik on puhkusel. Vastutava asutuse 10.08.2023 päringule ei laekunud sisulist vastust.

Võttes arvesse, et veebiportaalis avaldatud originaalsete uudislugude arvu ei ole võimalik üheselt kindlaks teha (paljud avaldatud artiklid on juba varasemalt avaldatud ajakirjas „Life in Estonia“), sotsiaalmeedia postitusi ei tehtud, meediakanali külastajate arvu kasvu ei ole võimalik hinnata, sissereändajate osakaalu kohta puuduvad andmed ning sissereändajate organisatsioonide esindajatega toimunud kohtumiste kohta puudub piisav tõendusmaterjal, **on seatud tulemus olulises osas saavutamata**. Tulemuse saavutamine eeldas sihtrühma dokumenteeritud küsitlemist nii enne kui pärast veebiportaali käivitamist, kuid sellist küsitlemist Siseministeriumil olemasoleva teabe põhjal ei toimunud.

1.6.2 **Tulemus „Uudiste tähtsus ja tähendus siinses kontekstis on sissereändajatele mõistetavam“ on olulises osas saavutamata.**

Tulemuse „Uudiste tähtsus ja tähendus siinses kontekstis on sissereändajatele mõistetavam“ indikaatorid on järgmised:

- aastaga avaldatakse vähemalt 120 taustsüsteemi selgitavat artiklit;
- aastaga on loodud lühiinfo baas vähemalt 50 mõistega;
- vähemalt 20% originaaludistest on seotud lühiinfo baasiga ja/või taustsüsteemi selgitavate artiklitega;
- toimetuse koosolekutel arutatakse pidevalt sissereändajate organisatsioonidelt saadud tagasisidet ning arvestatakse sellega sisuloomes;
- sissereändajate hinnangul on uudiste mõistetavus paranenud.

Siseministerium palus 10.03.2023 toetuse saajale saadetud kirjas nr 14-8.6/1461-3 täpsustada lühiinfo baasi ja taustsüsteemi artiklitega seonduvat, kuna neid ei olnud võimalik eristada. Toetuse saaja edastas 31.03.2023 päringu vastuse, millega saatis artiklite loetelu koos linkidega. Vastutav asutus palus 10.08.2023 saadetud kirjas nr 14-8.6/1461-8 veel kord täpsustada lühiinfo baasi ja taustsüsteemi artiklite erinevust ja arvu, kuid toetuse saaja ei saatnud täiendavaid selgitusi.

Võttes arvesse, et sihtrühma esindajatega toimunud kohtumised ning nende käigus saadud tagasiside ei ole dokumenteeritud, puudub tõendusmaterjal selle kohta, et uudiste mõistetavus on sihtrühma jaoks paranenud, tegevusaruandes viidatud kohtumised sihtrühmaga toimusid projekti lõppfaasis ehk novembris ja detsembris 2022, mistõttu ei ole asjakohane väide, et sissereändajate arvamusega on sisuloomes arvestatud, siis **on tulemus olulises osas saavutamata**. Tulemuse saavutamine eeldas sihtrühma dokumenteeritud küsitlemist nii enne kui pärast veebiportaali käivitamist, kuid sellist küsitlemist Siseministeriumil olemasoleva teabe põhjal ei toimunud.

1.6.3 Tulemus „Sisserändajatel on tekkinud parem arusaam Eesti ühiskonnast, kultuurist ja väärtustest“ on saavutatud osaliselt.

Tulemuse „Sisserändajatel on tekkinud parem arusaam Eesti ühiskonnast, kultuurist ja väärtustest“ indikaatorid on järgmised:

- aastaga avaldatakse vähemalt 120 taustsüsteemi selgitavat artiklit;
- avaldatakse vähemalt 40 Eesti ühiskonda ja kultuuri põhjalikult käsitlevat artiklit aastas;
- avaldatakse vähemalt 24 Eesti kultuuri- ja ühiskonnategelasi avavat intervjuud aastas;
- luuakse vähemalt 12 Eesti inimeste ja ühiskonna iseärasusi käsitlevat lühivideot- ja artiklit aastas;
- luuakse vähemalt 6 Eesti elu läbi sisserändajate silmade kajastavat artiklit aastas;
- suheldakse sisserändajate kogukondadega iganädalaselt erinevaid suhtlusmeetodeid kasutades.

Vastutav asutus palus 10.03.2023 toetuse saajale saadetud kirjas nr 14-8.6/1461-3 täpsustada artiklite arvu ja viitas, et 03.03.2023 seisuga on 40 asemel avaldatud 34 Eesti ühiskonda ja kultuuri põhjalikult käsitlevat artiklit. Toetuse saaja edastas 31.03.2023 päringule vastuse, milles põhjendas artiklite mitte avaldamist vahemakse puudumisega ja saatis süstematiseerimata nimekirja toodetud sisust. Vastutav asutus palus 10.08.2023 saadetud kirjas nr 14-8.6/1461-8 veel kord täpsustada artiklite arvu, kuna toetuse esitatud materjali põhjal oli eri valdkondade artikleid keeruline eristada ning kokku lugeda. Vastutava asutuse 10.08.2023 päringule ei laekunud sisulist vastust.

Võttes arvesse, et toetuse saaja ei esitanud täpsustavat informatsiooni ning veebiportaalis ei ole artiklite juures nende avaldamise kuupäeva, on indikaatorite täitmise kontrollimine raskendatud ning ei ole võimalik tuvastada, kas artiklid ilmusid projekti abikõlblikkuse perioodil. Lisaks puudub piisav tõendusmaterjal sihtrühmaga suhtlemise kohta – tulemuste saavutamine eeldas sihtrühma dokumenteeritud küsitlemist nii enne kui pärast veebiportaali käivitamist, kuid sellist küsitlemist Siseministeeriumil olemasoleva teabe põhjal ei toimunud. Eeltoodust lähtuvalt on vastutava asutuse hinnangul **tulemus saavutatud osaliselt.**

1.6.4 Tulemus „Kogukondade kaasatuse tunne Eesti ühiskonda on suurenenud“ on olulises osas saavutamata.

Tulemuse „Kogukondade kaasatuse tunne Eesti ühiskonda on suurenenud“ indikaatorid on järgmised:

- toimub vähemalt 4 arutelu aastas sisserändajate organisatsioonide esindajaga;
- ilmub vähemalt 6 artiklit aastas, mille autoriteks on sisserändajad;
- suheldakse sisserändajate kogukondadega iganädalaselt erinevaid suhtlusmeetodeid kasutades;
- avaldatakse vähemalt 20 postitust sotsiaalmeedias kuus.

Vastutav asutus palus 10.03.2023 saadetud kirjas nr 14-8.6/1461-3 täpsustada, kas sotsiaalmeedia turundustegevusi tehti. Toetuse saaja edastas 31.03.2023 vastuse, milles kinnitas, et loodi Facebooki ja Instagrami kontod ning trükiti kleepse. Vastutav asutus palus 10.08.2023 saadetud kirjas nr 14-8.6/1461-8 täpsustada, kas lisaks sotsiaalmeedia kontode loomisele ka turundustegevusi tehti. Vastutava asutuse 10.08.2023 päringule ei laekunud sisulist vastust.

Võttes arvesse, et avalikkusele kättesaadavatel eesti.life Facebooki ja Instagrami kontol ei olnud projekti lõppedes ühtegi postitust ning toetuse saaja ei esitanud tõendusmaterjali sissereändajate organisatsioonidega toimunud arutelude kohta, **on tulemus olulises osas saavutamata**. Tulemuse saavutamine eeldas sihtrühma dokumenteeritud küsitlemist nii enne kui pärast veebiportaali käivitamist, kuid sellist küsitlemist Siseministeeriumil olemasoleva teabe põhjal ei toimunud.

2. Õiguslikud põhjendused

2.1 Toetuslepingu sõlmimisega võttis toetuse saaja kohustuse järgida kõiki toetuslepinguga pandud kohustusi, sh kohustust täita läbi tulemuste saavutamise projekti eesmärk.

2.2 Toetuslepingu punkti 2.1 kohaselt anti toetuse saajale toetust, et ta vastavalt toetuslepingus sätestatud tingimustele saavutaks projekti eesmärgid. Toetuslepingu punkt 1.5 sätestab, et toetuslepingu sõlmimise aluseks on toetuse saaja 16. septembril 2021. a esitatud taotlus, mille kohaselt on projekti eesmärk *luua meediakanal sissereändanutele, mis kajastaks Eesti uudiseid, aitaks sisse elada Eesti kultuuriruumi, selgitaks sünnit taustsüsteemi ning aitaks vältida kogukondade vahelisi väärtuskonflikte*.

2.3 Vastutav asutus analüüsis toetuse saaja poolt ärakuulamise käigus esitatud selgitusi ja vastuväiteid ning hindas, et need ei muuda vastutava asutuse esialgset hinnangut projekti tulemuse saavutamise kohta. Toetuse saaja ei esitanud ärakuulamise käigus täiendavat tõendusmaterjali, mis võimaldaks tulemused saavutataks lugeda. Siseministeerium on seisukohal, et projekti eesmärki ei saa täidetuks lugeda, kuna neljast oodatud tulemusest on kolm olulises osas saavutamata ning üks saavutatud vaid osaliselt. Siseministeerium märgib lisaks, et tulenevalt toetuslepingu punktidest 6.2.8 ja 6.2.9 oli toetuse saajal kohustus esitada viivitamatult kirjalikult, kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis või elektrooniliselt informatsioon asjaoludest, mis mõjutasid või võisid mõjutada toetuse saajat oma kohustuste täitmisel. Samuti oli toetuse saajal kohustus informeerida ministeeriumi projekti teostamise käigus ilmnenu kõrvalkalletest lisades 1 ja 2 sätestatud, samuti projekti negatiivse tulemuse tõenäosusest või vältimatusest ning projekti edasise jätkamise kaheldavast otstarbekusest. Toetuse andja projekti rakendamisel Siseministeeriumit sellistest asjaoludest ei informeerinud.

2.4 Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2006. a määruse nr 278 „Toetuse tagasinõudmise ja tagasimaksmise ning toetuse andmisel ja kasutamisel toimunud rikkumisest teabe edastamise tingimused ja kord“ (edaspidi *määrus*) § 10 lõike 2 punkti 4 kohaselt võib toetuse saajalt toetuse osaliselt või täielikult tagasi nõuda, kui ilmneb, et projekti eesmärgi saavutamiseks kavandatud tulemusi ei saavutata.

2.5 Määruse § 11¹ lõige 1 sätestab, et kui ilmneb, et toetuse saaja on eiranud oma kohustusi või talle kehtestatud nõudeid ja tagasinõudmise otsuse tegemisel ei ole võimalik kohustuse või nõude täitmata jätmise laadist tulenevalt selle kahju suurust hinnata, kuid esineb põhjendatud oht, et täitmata jätmine tõi kaasa kahju, siis nõutakse toetus tagasi sõltuvalt rikkumise raskusest 2, 5, 10 või 25 protsenti tegevusele või tegevuste kogumile eraldatud toetusest, sõltuvalt asjaolude mõjust kulu abikõlblikkusele, välja arvatud, kui käesolevas peatükis ei ole sätestatud teisiti.

3. Otsus

3.1 Eeltoodust lähtudes ning tuginedes määruse § 10 lõike 2 punktile 4 tunnistan projekti AMIF2021-14 „Veebiportaal eesti.life“ kulud osaliselt abikõlbmatuks. Toetuse saaja ei ole

kavandatud tulemusi olulises osas saavutanud, mistõttu on projekti eesmärk täitmata ja sellega on tekitatud kahju Euroopa Liidu eelarve läbipaistvale täitmisele.

- 3.2 Kuna kohustuste mittetäitmisest tuleneva kahju suurust ei ole võimalik täpselt hinnata, siis toimub toetuse tagasinõudmine vastavalt määruse § 11¹ lõikele 1 protsendi alusel projekti kogukulust. Vastutav asutus peab põhjendatult kohaldada maksimaalset ehk 25%-list tagasinõude määra, kuna neljast kavandatud tulemusest ei saa saavutatuks lugeda ühtegi. Tagasinõude määra otsustamisel arvestati raskendava asjaoluna, et toetuse saaja ei vastanud Siseministeeriumi 10.08.2023 saadetud päringule.
- 3.3 Projekti lõpparuandega esitati kulud kogusummas **101 251,47 eurot**. Enne abikõlbmatu summa arvutamist arvatakse kogusummast maha Siseministeeriumi 01.05.2023 otsusega nr 14-8.6/1469-9 juba vähendatud kulud (Mainehaldus OÜ arve summas **2000 eurot** ja OÜ Omdia arved kogusummas **450 eurot**), et ei toimuks kulude teistkordset vähendamist. Seega on projekti kogukuluks, millele kohaldatakse tagasinõude määra, **98 801,47 eurot**.
- 3.4 Mitteabikõlblikuks loetav ja tagasinõutav summa on **24 700,37 eurot**, millest Euroopa Liidu toetus moodustab **18 525,28 eurot (75%)** ja riiklik kaasfinantseering **6175,09 eurot (25%)**.
- 3.5 Ore Meedia OÜ peab abikõlbmatuks tunnistatud summa tagastama tagasinõudmise otsuse kehtima hakkamisest arvates 90 kalendripäeva jooksul järgmiselt:
Panga nimi: AS SEB PANK
Saaja nimi: Rahandusministeerium
Konto number: EE891010220034796011
Viitenumber: 2800045849
Selgitus: AMIF2021-14
- 3.6 Hilinenud tagasimakse puhul tuleb maksta viivist, mida hakatakse arvestama alates kõnealuselt tähtajast ja mis lõpeb kuupäeval, mil makse tegelikult tehakse. Viivise määr vastab Euroopa Keskpanga põhirefinantseerimisoperatsioonide puhul kohaldatavale EL Teataja C-seerias avaldatud intressimäärale (Euribor), mis kehtib selle kuu esimesel tööpäeval, millele tähtpäev langeb, ning millele lisandub 1,5%.
- 3.7 Määruse § 11 lõike 6 kohaselt väheneb projekti eelarve tagasinõutava EL-i toetuse ja riikliku kaasfinantseeringu kulude ulatuses vastavalt projekti kehtiva eelarve proportsioonile.
- 3.8 Käesoleva tagasinõudmise otsuse võib vaidlustada kohtus 30 päeva jooksul Ore Meedia OÜ-le otsuse teatavaks tegemisest arvates halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tarmo Miilits
kantsler